

ФРЕДРИК БРАУН КУКЛЕН ТЕАТЪР

Превод от английски: [Неизвестен], —

chitanka.info

Ужасът пристигна в Черибел в един непоносимо горещ августовски ден следобед.

Възможно е някои думи тук да са излишни — всеки августовски ден в Черибел, щата Аризона, е непоносимо горещ. Черибел се намира на 89-а автомагистрала, на около петдесет и шест километра южно от Тъсън и на приблизително четиридесет и осем километра северно от мексиканската граница. Две бензиностанции (от двете страни на пътя, за да ловят пътуващите и в двете направления), универсален магазин, кръчма с правото да продава вино и бира, лавка капан за туристите, които не издържат вече без мексикански сувенири, пустееща палатка, в която преди продаваха кълцани шницели, и няколко къщи от напечени тухли, чиито обитатели — американци от мексикански произход, работят в Ногалес, пограничен град на юг от Черибел, и бог знае защо предпочитат да живеят тук и да пътуват до работата си (някои с доста скъпи фордове) — ето, това е Черибел. Табелата над пътя уведомява: „Черибел, Нас. 42.“ Но написаното не съответства напълно на истината. Нас почина миналата година, онзи същият Нас Андърс, който продаваше тук кълцани шницели, и сега би трябвало да бъде написано: „Население — 41.“

Ужасът се появи в Черибел яхнал магаре, а магарето го водеше много стар, белоброд, небрежно облечен златотърсач — наричаха го Дейд Грант. Името на ужаса беше Харвейн. Висок бе около двеста и седемдесет сантиметра, но беше слаб като клечка, толкова слаб, че тежеше не повече от четиридесет и пет килограма, и въпреки че краката му се влачеха по пясъка, за магарето на Дейд изобщо не беше проблем да носи такъв товар. Както се изясни по-късно, краката на Харвейн бяха оставили по пясъка ивици с дължина повече от осем километра, обаче това не бе нанесло никаква вреда на обувките му, приличащи повече на галоши. Освен обувките на него нямаше нищо друго, само сини като яйца на червеношийка бански гащета. Но не ръстът и телосложението му го правеха страшен — ужас предизвикваше кожата му, червена като сурово месо. Изглеждаше така, като че ли кожата му е била одрана, а след това му е била навлечена, само че откъм обратната страна. Черепът и лицето му, също като самия него, бяха продълговати и тесни, във всяко друго отношение той изглеждаше като човек или в крайна сметка приличаше на човешко същество. Ако не се смятаха някои дреболии — това, че косите му бяха

с цвета на банските му — сини като яйца на червеношийка, такива бяха и очите, и обувките му. Само два цвята — кървавочервен и светлосин.

Пръв ги забеляза Кейси, собственикът на кръчмата, който току-що бе излязъл през задната врата на своето заведение да глътне малко горещ, но все пак чист въздух. Те се приближаваха откъм източния хълм и бяха вече по равното, на стотина метра от него. когато фигурата върху магарето порази Кейси със странния си вид. Но само първоначално видът ѝ бе странен, ужасът го обхвана, когато разстоянието се намали. Долната му челюст увисна и остана в това положение дотогава, докато странната тройка не достигна на петдесетина метра от него — тогава той бавно тръгна към тях. Някои хора при сблъскване с неизвестното бягат от него, други вървят насреща му. Кейси беше от последните.

Те бяха все още на открито, двайсетина метра от задната стена на малката му кръчма, когато Кейси ги доближи плътно. Дейд Грант се спря и хвърли въжето, с което водеше магарето — магарето отпусна глава. Човекът, приличащ на върлина, стана, по-точно се поизправи над магарето. След това се опря с ръце на гърба му, за миг замря, прехвърли крак през магарешкия задник и седна на пясъка.

— Планетата е с висока гравитация — каза той. — Дълго не може да се стои прав.

— Къде, приятелю, мога да намеря малко водица за магарето? — попита златотърсачът Кейси. — Сигурно му се пие на бедното. Наложил се да оставя меховете, а иначе как щях да го доведа... — И той показа с пръст през рамото си червено-синьото чудовище.

А Кейси едва сега започна да разбира, че пред него с съвсем истинско чудовище. Ако отдалеч съчетанието на тези цветове само леко плашеше, отблизо кожата изглеждаше грапава, покрита с кръвоносни съдове и влажна, въпреки че не беше такава, и — да се провали в земята на това място, сякаш бяха одрали кожата на чудовището, обърнали са я наопаки и отново са му я надянали. А може би просто само я бяха одрал и и толкова. Кейси не беше виждал никога подобно нещо и се надяваше никога вече да не види.

Той усети зад себе си някакво раздвижване и се обърна. Към него се приближаваха другите жители на Черибел — те също бяха видели

чудовището и сега идваха към него, но дори и най-близките две момчета останаха на повече от десетина метра от Кейси.

— Момчета — извика им той. — вода за магарето. Едно ведро. Бързо.

След това се обърна към пришълците и ги попита:

— Кои сте вие?

— Наричат ме Дейд Грант — отговори старецът, протягайки ръка, която Кейси машинално пое. Когато я пусна, Дейд Грант показа с жест седналия на пясъка.

— А този казва, че го наричат Харвейн. Някъде от Космоса е, като че ли е министър. Кейси кимна на човека върлина и се зарадва, когато онзи в отговор също му кимна, а не протегна ръка.

— Името ми е Менюъл Кейси — каза той. — Какво говори онзи там за някакъв си Космос?

Гласът на човека върлина неочаквано се окача дълбок и звучен.

— Аз съм от Космоса. И съм пълномощен министър.

Колкото и да е странно, Кейси притежавате достатъчно широк кръгзор и знаеше двете понятия, а що се отнася до второто от тях, той вероятно бе единственият в Черибел, комуто то бе ясно по смисъл. Отчитайки външността на неговия събеседник, можем да се учудим повече на това, че Кейси повярва на тези изявления, отколкото че разбираше за какво става дума.

— С какво мога да ви помогна, сър? — попита той. — И преди всичко няма ли да минете на сянка?

— Благодаря, няма нужда. При вас е малко по-хладно, отколкото ми разправяха, но се чувствам великолепно. На моята планета през прохладните пролетни вечери времето е подобно. А ако става дума за това, с какво можете да ми помогнете, можете да съобщите за пристигането ми на вашите власти. Мисля, че това ще ги заинтересува.

Да, помисли си Кейси, имал си късмет да попаднеш на човек, който е най-подходящ за тази работа в целия окръг. Менюъл Кейси беше наполовина ирландец и наполовина мексиканец и имаше братовчед, който беше наполовина ирландец и наполовина всичко останало и служеше като полковник във военновъздушната база Дейвис Маунтън край Тъсън.

— Минутка, мистър Харвейн, сега ще позвъня. А вие, мистър Грант, няма ли да минете на сянка? — каза Кейси.

— Нека да ме пече, все ми е едно — по цял ден съм на слънце. Та ето, значи, самият този Харвейн ми казва: не си отивай, докато не си свърша работата. Каза, че ще ми даде едно нещо, ако дойда с него. Нещо ликтронно...

— Портативен електронен рудотърсач с батерии — допълни го Харвейн. — Прост уред, открива съществуващите рудни залежи на дълбочина до около три километра и определя техния вид, съдържанието на метал в тях, обемът на местонаходшцето и дълбочината, на която се намира.

Кейси трескаво преглътна, извини се и се промъкна през насъбралата се тълпа в кръчмата си. След минута вече говореше с полковник Кейси, но бяха необходими още пет минути, за да убеди полковника, че той, Менюъл Кейси, не е пиан и не се шегува.

След двадесет и пет минути в небето се чу шум, който непрекъснато нарастваше, нарастваше и накрая замря, когато четириместният вертолет кацна и изключи двигателите си на дванайсетима метра от космическото същество, магарето и двамата мъже. Само Кейси се беше осмелил да се доближи толкова до прищълеца, останалите любопитни предпочитаха да се държат на разстояние.

Полковник Кейси, а след него един майор, капитан и лейтенант изскочиха от кабината и се затичаха към малката група. Човекът, приличащ на върлина, стана и се изправи с целия си ръст — двеста и седемдесет сантиметра, усилието, което му струваше това, говореше, че е привикнал към значително по-ниска гравитация от земната. Той се поклони, повтори името си и отново се нарече пълномощен министър от Космоса. След това се извини, че пак ще седне, обясни защо и седна.

Полковникът се представи, като представи и тримата си спътници.

— А сега, сър, какво можем да направим за вас?

Човекът, приличащ на върлина, направи гримаса, която по всяка вероятност трябваше да означава усмивка. Зъбите му се оказаха толкова сини, колкото очите и косите.

— У нас често може да се чуе изразът: „Искам да видя шефа ви.“ Аз не казвам това. На мен ми е необходимо да остана тук, като същевременно не моля някой от шефовете ви да дойде при мен — това

би било нелюбезно. И съм съгласен да ви разглеждам като техни представители, да говоря с вас и да отговарям на въпросите ви. Но имам една молба. Вие имате магнетофони. Наредете, моля, преди да започна да говоря или да отговарям на въпросите ви, да донесат тук магнетофон. Искам да съм сигурен, че посланието, което ще получат вашите ръководители, ще им бъде предадено пълно и точно.

— Отлично — каза полковникът и се обърна към пилота. — Лейтенант, вървете в кабината, включете радиостанцията и предайте веднага да ни изпратят магнетофон. Може с парашут, но не, дълго ще се мотаят с опаковката. Нека го изпратят с вертолет.

Лейтенантът се обърна, готов да тръгне.

— Да — кача полковникът. — И още петдесет метра шнур. Ще се наложи да го теглим от кръчмата на Мени.

Лейтенантът презглава се хвърли към въртолета.

Другите седяха, обливайки се в пот. Менюъл Кейси стана.

— Трябва да почакаме половин час — каза той. — И понеже ще ни се наложи все пак да се печем на слънцето, кой е за бутилка студена бира? Как гледате на подобно нещо, мистър Харвейн?

— Това нали е студена напитка? Аз леко мръзна. Ако ви се намери нещо по-топличко...

— Кафе, вече е готово. Може ли да ви донеса одеало?

— Благодаря ви, няма нужда. Не върши работа.

Кейси отиде и се върна с поднос, върху който имаше шест бутилки студена бира и чашка с димящо кафе. Лейтенантът вече беше тук. Кейси остави подноса и първо подаде кафето на човека върлина, който сръбна и каза:

— Възхитително!

Полковник Кейси се изкашля.

— Сега, Мени, обслужи нашия приятел златотърсача. Що се отнася до нас, най-общо казано, пиенето по време на дежурство ни е забранено, но в Тъсън на сянка е около 40 градуса, а тук е още по-горещо и освен това няма никаква сянка. Така че, джентълмени, смятайте се в неофициална отпуска, докато не си изпиете бирата или докато не донесат магнетофона. Но когато стане едното или другото, смятайте, че сте се върнали от отпуска.

Първо изпиха бирата, но допивайки последните глътки вече видяха и чуха втория въртолет. Кейси попита човека върлина дали иска

още кафе. Човекът върлина вежливо отказа. Кейси погледна Дейд Грант и му намигна — старата къртица му отвърна по същия начин и Кейси отново отиде за бутилки, по една за двамата цивилни земяни. Връщайки се, той се сблъска с лейтенанта, който теглеше шнура към кръчмата. Кейси се върна и изпрати лейтенанта до самия вход, за да му покаже къде е контактът.

След като се върна, Кейси видя, че вторият въртолет, освен магнетофона, е докарал още четирима души — повече не се побираха в него. Заедно с пилота бе долетял и сержант от техническите служби (той вече се занимаваше с магнетофона), а също един подполковник и един младши лейтенант — не се разбра дали са решили да си направят малка въздушна разходка, или ги е заинтересувала странната заповед за бързо доставяне на магнетофон в Черибел, щат Аризона. Сега те стояха и се бяха втренчили в човека върлина, като си шепнеха помежду си.

Въпреки че полковникът бе казал „внимание“ съвсем тихо, веднага настъпи мъртва тишина.

— Джентълмени, седнете в кръг. Сержант, ще се чува ли добре, ако поставим магнетофона в центъра на кръга?

— Да, сър. И аз съм почти готов.

Десет човека и съществото от Космоса образуваха кръг, в средата на който стоеше микрофон, поставен върху малък триножник. Хората се обливаха в пот, а човекът върлина леко трепереше. Встрани, навело глава, стоеше магарето. Придвижвайки се постепенно все по-близо, но все още на метър и половина от кръга, се тълпяха всичките жители на Черибел, които си бяха в този момент у дома — палатките и бензиностанциите бяха забравени.

Сержантът натисна бутона за запис и ролките се завъртяха.

— Проба... проба... каза той. След това натисна бутона „обратно“, след няколко секунди го отпусна и пак включи звука. „Проба... проба...“ — каза високоговорителят високо и ясно. Сержантът превъртя отново лентата и се приготви да записва.

— Когато натисна бутона, сър — обърна се той към полковника, — записът започва.

Полковникът въпросително погледна към човека-върлина, онзи кимна и тогава полковникът на свой ред кимна на сержанта.

— Казвам се Харвейн — разчленено и бавно заговори човекът върлина. — Дойдох при вас от планета на звезда, която не е включена във вашите астрономически справочници, въпреки че сферичният куп от деветдесет хиляди звезди, към който тя принадлежи, ви е познат. Звездата се намира на повече от четири хиляди светлинни години от Земята по посока на галактичния център.

Сега обаче се изказвам не като представител на своята планета или на своя народ, а като пълномощен министър на Галактическия съюз, федерация на водещите цивилизации в Галактиката, създадена в името на общото благо. Възложена ми е мисията да ви посетя и да реша на място трябва ли да ви поканим да встъпите в нашата федерация.

Можете да ми задавате всякакви въпроси, обаче си запазвам правото да отговоря на някои от тях едва тогава, когато стигна до определено решение. Ако това решение се окаже положително, ще отговоря на всичките ви въпроси. Съгласни ли сте с това?

— Съгласни сме — отговори полковникът. — Как дойдохте дотук? С космически кораб ли?

— Точно така. Той сега е точно над нас, на почти тридесет и шест хиляди километра от Земята, върти се заедно с нея и по този начин през цялото време се намира в една и съща точка над повърхността ѝ. От там ме наблюдават — затова предпочитам да остана тук, на открито. Когато ми се наложи, ще сигнализирам, за да се спуснат и да ме приберат.

— Откъде така добре познавате нашия език? Имате ли телепатични способности?

— Не, не съм телепат. В Галактиката няма нито един вид разумни същества, чийто представители да са телепати, но отделни случаи се срещат сред всички видове. Обучиха ме на вашия език специално за тази мисия. Вече много столетия сред вас живеят наши наблюдатели (казвайки „наши“, разбира се, имам предвид Галактическия съюз). Съвсем очевидно е, че аз например не мога да мина за земянин, което не може да се каже за други видове. Между другото те не замислят против вас нищо лошо и не се опитват да ви въздействат по никакъв начин — само ви наблюдават и толкова.

— Какво ще ни донесе присъединяването към вашия Съюз, ако ни поканят да встъпим в него и ако ние приемем това предложение?

— Преди всичко ще трябва да преминете кратък учебен курс по основните науки и повече да не воювате един срещу друг. След като вашите успехи ни удовлетворят и видим, че няма основания за опасения, ще получите средства за придвижване в Космоса и много друго — постепенно, в зависимост от това как го усвоявате.

— А ако не ни поканят или ние откажем?

— Тогава ще ви оставят на спокойствие, ще бъдат изтеглени дори нашите наблюдатели. Сами ще определите съдбата си — или в близкото столетие да направите планетата си напълно необитаема, или сами да овладеете знанието и тогава отново ще може да се говори с вас за влизане в Съюза. От време на време ще проверяваме как вървят работите ви и ако стане ясно, че не смятате да се самоунищожите, отново ще се обърнем към вас.

— Щом сте тук, за какво е това бързане? Защо не поговорите пряко с нашите ръководители?

— Няма да ви се отговаря сега на този въпрос. Причината за бързането може да изглежда несъществена, но на практика всичко е много по-сложно и не искам да губя време в обяснения защо бързаме.

— Да допуснем, че решите да ни приемете, в такъв случай как ще установим връзка, за да ви съобщим за решението си? По всяка вероятност сте достатъчно информирани за нас и знаете, че не съм упълномощен да ви дам отговор.

— Ще узнаем за вашето решение чрез наблюдателите си. Едно от условията за приемането във Федерацията е да публикувате във вашите вестници това интервю без съкращения, така, както сега се записва на лентата ни. А след това всичко ще стане ясно от действията и решенията на вашето правителство, които ще последват.

— А как ще бъде с другите правителства? Та ние не можем еднолично да решаваме за пелия свят.

— Първоначално се спряхме на вашата страна. Ако вие приемете поканата, ще ви кажем как да убедите другите да последват примера ви. Между другото тези начини изключват използването на сила и дори заплахата за нейното прилагане.

— Сигурно си ги бива тези начини — направи физиономия полковникът.

— Понякога обещанието за награда действа по-добре от каквато и да е заплахата. Мислите ли, че другите страни ще се примирят с това,

че ще заселите планетите на отдалечените звезди, преди те още да са стигнали до Луната? Но това не е толкова важно. Можете напълно да разчитате на нашите начини за убеждаване.

— Звучи направо като приказка. Но казахте, че ви е наредено да решите сега, на място, достойни ли сме да встъпим във вашата федерация. Мога ли да попитам на какво ще се основава решението ви?

— Преди всичко трябва да установя степента на ксенофобичността ви, което и направих. Ксенофобията — това е страх пред чужденците изобщо. Ние имаме дума, която няма еквивалент във вашия език, тя означава страх и отвращение, изпитвани пред физически различни от нас същества. Бях избран за първия пряк контакт с вас като типичен представител на вида си. Понеже съм повече или по-малко човекоподобен (както и вие повече или по-малко приличате на мен), вероятно предизвиквам у вас по-голям ужас и отвращение, отколкото ако се различавахме напълно. Аз съм карикатура на човека и поради това ви внушавам ужас повече, отколкото някое друго същество, нямащо никакво сходство с вас.

По всяка вероятност сега мислите за онзи ужас и отвращение, които изпитвате, като ме гледате. Но повярвайте ми, вие издържахте изпитанието. В Галактиката има същества, които никога, колкото и да са преуспели в други области, няма да станат членове на Федерацията — те никога не биха могли да погледнат на същество от друг вид или да общуват с него. Или щяха с писъци да побягнат, или щяха да се опитат да се разправят с него. Като наблюдавам вас и тези хора — той замахна с дългата си ръка, сякаш за да обгърне струпалото се наблизко гражданско население на Черибел, — се убеждавам, че видът ми предизвиква отвращение у вас, но повярвайте ми, то съвсем не е толкова силно и е напълно преодолимо. Издържахте първото изпитание удовлетворително.

— Какво, да не би да има и други?

— Още едно. Но за мен, струва ми се, е време...

Без да довърши фразата, човекът върлина се струполи назад върху пясъка и затвори очи.

В същия миг полковникът се изправи.

— По дяволите!

Бързо заобикаляйки триножника с микрофона, той се наведе над неподвижното тяло и сложи ухо върху кърваво-червената гръд.

Когато полковникът се изправи, той видя как брадясалият посивял златотърсач се смее, отметнал глава.

— Сърцето не бие, полковник, защото го няма. Но бих могъл да ви оставя Харвейн като сувенир и вие ще намерите в него нещо много по-интересно от сърце и други вътрешности. Да, това е кукла, която управлявах, както вашия Едгар Берген^[1] управлява своя... как го наричаха?... а, да, Чарли МакКарти. Той изпълни задачата си и бе деактивиран. Седнете на мястото си, полковник.

Полковник Кейси бавно отстъпи назад.

— За какво е всичко това? — попита той.

Дейд Грант си свали брадата и перуката, с парцал избърса лицето си от грима и пред тях се изправи красив млад човек. Той продължи:

— Това, което той ви каза, или по-точно, ви съобщих с негова помощ, е истина. Да, той беше само подобие на човек, но бе точно копие на представителите на един от разумните видове в Галактиката. Вид, който според нашите психолози би предизвикал у вас тежка и неизличима ксенофобия, понеже по-ужасен от него няма. Истински представител на този вид не доведохме със себе си, защото тези същества също имат фобия — агорафобия, страх от открито пространство. Те са високоцивилизовани и се ползват с голямо уважение във Федерацията, но никога не напускат планетата си.

Наблюдателите ни твърдят, че вие нямате тази фобия. Но на тях не им е напълно ясно до каква степен е ксенофобията ви и единственият начин да разберат това е да доведат някой за такова изпитание и заедно, ако това е възможно, да установят с вас първия контакт.

Всички чуха как полковникът въздъхна с облекчение.

— Откровено казано, олекна ми на сърцето. Ние, разбира се, можем да намерим общ език с човекоподобните същества и ще го намерим, когато това стане необходимо. Но трябва да призная, че все пак голяма радост е да разбереш, че господстващият вид в Галактиката са истински хора, а не някакви човекоподобни. Е, в какво се състои второто изпитание?

— Вече го издържахте. Наричайте ме... — той щракна с пръсти. — Как се каваше другата кукла на Берген, тази, която той създаде

след Чарли МакКарти?

Полковникът се поколеба, но вместо него отговори сержанта техник:

— Мортимър Снърд.

— Правилно. Тогава наричайте ме Мортимър Снърд. А сега за мен, струва ми се, е време...

И той рухна назад върху пясъка и затвори очи като човека върлина преди няколко минути.

Магарето се надигна и протегна глава в кръга точно над рамото на сержанта.

— Свършихме с куклите — каза то. — Какво говорехте, полковник, като че ли господстваш вид трябва да бъдат задължително хората или поне човекоподобните? И какво изобщо означава това — господстващ вид?

[1] Едгар Берген — известен американски кукловод и вентролог. Чарли МакКарти се е наричала една от най-известните му кукли. Показвани у нас в предаването „Кукленото шоу“. ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.